

Evaluatie vluchtelingenopvang op Duinrell van april 2020 tot en met januari 2021

1. Aanleiding

Sinds oktober 2019 worden er vluchtelingen opgevangen op Duinrell. Waar eerst sprake was van winteropvang, zoals dat nu voor de 12^e keer gebeurde, zorgde de coronacrisis er voor dat COA vroeg om verlenging in de zomer. De afspraak werd gemaakt dit over te laten gaan in de winteropvang tot 15 maart 2021. Hier volgt een korte evaluatie van de afgelopen periode.

2. Capaciteit

In de periode van 15 maart tot 1 november 2020 was er capaciteit om 650 personen op te vangen, vanaf 1 november 2020 konden er maximaal 930 mensen verblijven.

3. Bezetting

De bezetting in week 3 bedroeg 855 bewoners, hiervan zijn 56 nog in de Prepolfase (zij zijn in afwachting van de start van de IND procedure) en 799 in de AZC fase, dwz óf zij hebben reeds een vergunning (498) of er is een verlengd onderzoek.

Het merendeel (>50%) van de bewoners is van Syrische afkomst. Gevolgd door Turkije (4%), Irak (4%), Iran (4%) en Jemen.

85% van de groep bestaat uit mannen. Verder zijn er alleenreizende vrouwen en enkele gezinnen. Er zijn 31 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar en 3 kinderen die de Internationale Schakelklas (Voortgezet Onderwijs) volgen in Leiden.

Er stromen ook mensen uit. Deze hebben een verblijfsvergunning gekregen en gekoppeld zijn aan een gemeente middels de taakstelling. In het afgelopen half jaar zijn ongeveer 241 mensen uitgestroomd. Corona en de woningnood beperken de uitstroom.

4. Vrijwilligersactiviteiten

Door Corona hebben er in 2020 helaas weinig vrijwilligersactiviteiten plaatsgevonden. Hopelijk kunnen deze in de nabije toekomst weer opgestart worden.

Tot maart 2020 was er nog steeds iedere week het inloophuis in de Messiaskerk. Hier kwamen wekelijks 150-200 mensen om Nederlands te oefenen, muziek te maken, tafeltennis of pool te spelen en in het algemeen om Nederlanders te ontmoeten. Er waren zo'n 80 vrijwilligers bij betrokken.

Tweewekelijks werd er in het dameshostel waar de alleenreizende dames verblijven gezamenlijk gegeten met dames uit Wassenaar, waarbij iedereen een klein gerechtje maakte. Ook hier was het belangrijkste: contact met Nederlanders.

In juli 2020 is er nog een sporttoernooi op Duinrell zelf georganiseerd met behulp van vrijwilligers en COA medewerkers. Er werd badminton gespeeld, tafeltennis, sjoelen en basketbal. Een tweede sportdag die in de planning zat, kon helaas niet doorgaan vanwege de coronamaatregelen.

Daarnaast werd er tot zelfs na de zomervakantie 2020 zo lang de coronamaatregelen dat toestonden twee keer per week voetbal bij Blauw Zwart.

Één van de bewoners van Duinrell heeft zijn vluchtverhaal verteld voor belangstellenden in de Dorpskerk. Hij werd hierbij geïnterviewd door de dominee. De

geplande interviews met andere bewoners kunnen momenteel geen doorgang vinden. Echter, in samenwerking met de Amerikaanse school zullen enkele leerlingen online interviews hebben met bewoners en dit verwerken in een schoolproject. Een andere leerlinge heeft boeken ingezameld om een kleine bibliotheek op het COA-terrein te starten.

5. Incidenten

De afgelopen periode hebben er enkel incidenten plaatsgevonden op het terrein van Duinrell. Er zijn geen meldingen geweest van incidenten buiten het terrein.

De incidenten die plaatsvinden op het terrein zijn onder andere het overtreden van huisregels (d.i. niet opvolgen van de COA instructies, niet voldoen aan de meldplicht of roken in huis). Dan kan er door COA een sanctie opgelegd worden. In drie gevallen is een bewoner tijdelijk overgeplaatst naar de speciale Handhavings- en Toezichtlocatie in Hoogeveen. Daar wordt gestuurd op gedragscorrectie. Eveneens is er 3 keer een “time out-plaatsing” opgelegd. Daarbij verblijft degene tijdelijk op een ander AZC.

Daarnaast zijn er incidenten geweest waarbij de politie werd opgeroepen. Dit gebeurt in samenwerking met de beveiliging van Duinrell. Deze worden gemeten in politieregistraties, momenten dat er contact met de politie is geweest. Dit betekent niet automatisch dat er ook daadwerkelijk sprake is van een strafbaar feit.

In de periode september 2019-maart 2020 zijn er 27 politieregistraties aangemaakt, in de periode april 2020-januari 2021 zijn dit er 67. Dat gaat om gevallen van o.a. ruzie/twist tussen bewoners, bedreiging, vermissing van goederen of melding van verwarde personen. Dit is een stijging per maand die te verklaren is door vier factoren. Ten eerste blijven bewoners nu langer op het terrein dan het geval was bij de winteropvang. Ten tweede zijn er door de coronamaatregelen weinig activiteiten en dagbesteding mogelijk. Ten derde is de wachttijd opgelopen van de behandeling van aanvragen door de IND. De vierde verklaring is dat als er een verblijfsvergunning wordt toegekend, er door de woningcrisis een lange wachttijd voor een woning. In deze context is het relevant te melden dat de IND hard bezig is de achterstand in te halen. Daarnaast hebben het COA en de gemeente duidelijke afspraken gemaakt zodat vanaf het moment dat het conform de corona maatregelen kan, de dagbesteding weer start.

De samenwerking tussen het COA, de beveiliging en de politie loopt erg goed en er geen meldingen van incidenten in het dorp zijn geweest.

6. Coronamaatregelen

COA volgt de richtlijnen van RIVM zoals anderhalve meter afstand houden, zoveel mogelijk thuis blijven, handen wassen en testen bij klachten. Deze richtlijnen zijn ook vertaald in de diverse talen van bewoners van Duinrell en verspreid.

Desondanks is er een uitbraak geweest eind oktober 2020 waarbij 22 mensen positief zijn getest. Dankzij de samenwerking tussen GGD, GZA (GezondheidsZorg Asielzoekers) en COA is erger voorkomen en ligt hierdoor nu een blauwdruk hoe te handelen, mocht het in de toekomst nodig zijn. De belangrijkste zijn: actief testen, ook bij geen klachten en bewoners en medewerkers bewust te maken van maatregelen en gedrag.

Daarnaast worden patiënten bij wie corona is vastgesteld overgeplaatst naar Laag Zuthem, de locatie van het COA waar patiënten verder behandeld worden. Duinrell met zijn bungalows heeft zich bewezen als een optimale woonomgeving om een uitbraak in ontwikkeling het hoofd te bieden: vermoedelijke patiënten kunnen preventief en curatief in (cohort)isolatie worden geplaatst en hun nauwe contacten kunnen zich binnen hun eigen wooneenheid hun quarantaineperiode afzonderen zonder dat hun omgeving hierbij een reëel besmettingsrisico loopt. Tevens zijn er vakantiehuisjes gereserveerd om afzondering en isolatie mogelijk te maken. Voor wat betreft de vaccinatiemogelijkheden: hierbij zal ook gekeken worden naar 'kwetsbare' bewoners die op advies van de GZA aan de GGD het eerst gevaccineerd worden.